

R1

Kancelária Rady pre mediálne služby

Informatívny materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 17. 6. 2026

Predmet: Informácie o iniciatíve Týždne mediálneho vzdelávania 2026

Dátum: 10. 6. 2026

NÁVRH UZNESENIA:

Rada berie na vedomie predložený materiál.

* * *

Týždne mediálneho vzdelávania sú iniciatívou zameranou na podporu mediálnej gramotnosti, kritického myslenia a bezpečného fungovania v online priestore. Iniciatívu desať rokov organizuje program Jeden svet na školách (Človek v tísi) v Českej republike. Rada sa do iniciatívy zapojila po druhý raz, prostredníctvom platformy Mediálna gramotnosť+, ktorú koordinuje.

Cieľom iniciatívy je upozorniť na význam mediálneho vzdelávania, podporiť spoluprácu organizácií pôsobiacich v tejto oblasti a priniesť verejnosti, školám a knižniciam konkrétne vzdelávacie aktivity a metodické materiály.

Týždne mediálneho vzdelávania 2026 sa uskutočnili v období od 25. mája do 5. júna 2026. Aktivity sa realizovali najmä v knižniciach po celom Slovensku. Pre školy Rada pre mediálne služby vyhlásila súťaž Zodpovedný influencer. Súčasťou iniciatívy bol aj Veľtrh mediálneho vzdelávania v Prahe, počas ktorého boli odprezentované aktivity platformy Mediálna gramotnosť+ v interaktívnom stánku.

A. TÝŽDNE MEDIÁLNEHO VZDELÁVANIA V KNIŽNICIACH

Do Týždňov mediálneho vzdelávania 2026 sa zapojilo 31 knižníc z rôznych regiónov Slovenska, ktoré pripravili pre svojich návštevníkov viac ako 40 podujatí zameraných na rozvoj mediálnej gramotnosti, kritického myslenia, posilenia informačnej integrity a bezpečné fungovanie v online priestore.

Program bol určený pre rôzne vekové skupiny, od žiakov prvého stupňa základných škôl cez stredoškolačov až po seniorov. Knižnice pripravili prednášky, workshopy, diskusie, výstavy, tvorivé dielne, filmové projekcie aj medzigeneračné aktivity. Témy sa venovali napríklad rozlišovaniu faktov od manipulácií, fungovaniu algoritmov sociálnych sietí, bezpečnosti na internete, overovaniu informácií, umelej inteligencii či zodpovednému používaniu digitálnych technológií.

Zapojené knižnice získali od organizácie Jeden svet na školách balíček metodických a propagačných materiálov vrátane plagátov výstavy a vzdelávacích zdrojov. Rada pre mediálne služby zabezpečila koordináciu iniciatívy na Slovensku, komunikáciu s knižnicami, distribúciu materiálov, metodickú podporu.

Vďaka spolupráci s Kanceláriou Európskeho parlamentu na Slovensku získalo prvých desať zaregistrovaných knižníc bezplatný odborný workshop. Šesť knižníc navštívili lektori Pavol Lacko z Demagog.sk alebo organizácia Fakescape. Ďalšie štyri workshopy zabezpečí Rada pre mediálne služby.

Osobitnou aktivitou bol workshop *Matilda: Literárna postava v digitálnom svete*, ktorý pripravila Rada pre mediálne služby pre knižnice pracujúce s deťmi mladšieho školského veku. Workshop prepája literatúru, čitateľskú gramotnosť, kritické myslenie a digitálne témy prostredníctvom známej detskej literárnej postavy Matildy. Cieľom metodiky bolo ukázať, že mediálne vzdelávanie nemusí byť postavené len na technológiách, ale môže prirodzene vychádzať aj z práce s knihou, príbehom a diskusiou.

K workshopu bol pripravený metodický materiál a online webinár, na ktorom sa zúčastnilo viac ako 55 knihovníkov a knihovníčok z celého Slovenska. Viaceré knižnice následne workshop zaradili do svojho programu počas Týždňov mediálneho vzdelávania. Realizoval sa napríklad v Kysuckej knižnici v Čadci,

Krajskej knižnici v Žiline, Staromestskej knižnici v Bratislave, Okresnej knižnici Dávida Gutgesela v Bardejove, Krajskej knižnici L. Štúra vo Zvolene, Obecnej knižnici v Malinove, Spišskom kultúrnom centre a knižnici či v Kultúrnom centre Medzibodrožia a Použia.

Ako uviedol Mgr. Milan Volčko z Krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene: „*Podujatie je úžasné, krásne prepája klasiku s moderným svetom a prináša nový pohľad na Matildu pre jej čitateľov i tých, ktorí o nej počuli prvýkrát. Teším sa, že toto podujatie zaradíme do svojho repertoáru i pre ďalšie školské roky.*“

Súčasťou Týždňov mediálneho vzdelávania bola aj prednáška Offline influenceri/ky v online svete: Úloha knižníc pri rozvoji mediálnej gramotnosti, ktorú tím mediálnej gramotnosti z Rady pre mediálne služby pripravil pre približne 50 zamestnancov Mestskej knižnice v Bratislave v rámci ich internej konferencie. Prednáška sa venovala významu mediálnej gramotnosti v súčasnej informačnej spoločnosti, úlohe knižníc pri rozvoji kritického myslenia a možnostiam, ako možno témy mediálneho vzdelávania tvorivo a prakticky prepájať s každodennou prácou s rôznymi vekovými skupinami návštevníkov.

Týždne mediálneho vzdelávania zároveň ukázali, že knižnice dnes zohrávajú významnú úlohu nielen ako centrá čítania a kultúry, ale aj ako bezpečné komunitné priestory, ktoré pomáhajú návštevníkom orientovať sa v digitálnom svete, rozvíjať kritické myslenie a získavať zručnosti potrebné pre život v informačnej spoločnosti.

B. TÝŽDNE MEDIÁLNEHO VZDELÁVANIA NA ŠKOLÁCH

Súčasťou Týždňov mediálneho vzdelávania 2026 boli aj aktivity určené pre základné a stredné školy. Rada pre mediálne služby pripravila online balíček metodických materiálov, vzdelávacích zdrojov, filmov, pracovných listov a aktivít, ktoré mohli pedagógovia využiť počas vyučovania alebo pri organizovaní školských podujatí zameraných na mediálnu gramotnosť, kritické myslenie a bezpečné fungovanie v online priestore. Významnou súčasťou programu bola celoslovenská súťaž Zodpovedný influencer/Zodpovedná influencerka, ktorú Rada pre mediálne služby organizovala pod záštitou Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Do súťaže sa zapojilo 104 žiakov a študentov z 25 škôl naprieč Slovenskom, ktorí vytvorili spolu 31 audio a video príspevkov. Mladí ľudia sa vo svojich prácach venovali témam reklamy na sociálnych sieťach, manipulácií v online priestore, dôveryhodnosti influencerov, tlaku sociálnych sietí na vzhľad a sebahodnotu, ale aj otázkam zodpovednosti za obsah, ktorý tvorcovia zverejňujú a šíria. Súťaž sa stretla s pozitívnym ohlasom zo strany pedagógov aj žiakov. Viacerí učitelia ocenili nielen samotnú tému súťaže, ale aj možnosť lepšie porozumieť spôsobu, akým mladí ľudia premýšľajú o online prostredí a influenceroch. Pedagogička z Gymnázia Antona Bernoláka v Námestove uviedla: „Je inšpiratívna aj pre nás, učiteľov. Ja som sa dozvedela množstvo nových vecí zo života dnešných detí, prenikla som trochu do ich zmyšľania, ktoré je v mnohom neznáme nám, päťdesiatročným ľuďom. Ďakujeme, deti sú už naštartované na budúci rok.“

Zaujímavým zistením bolo, že mnohé tímy sa nesústredili len na technické spracovanie príspevkov, ale dokázali sa zamýšľať nad širšími spoločenskými dopadmi influencerstva. Najmä dievčatá často otvárali témy krásy, porovnávaní sa, tlaku na vzhľad či pocitu, že na internete musíme neustále pôsobiť dokonalo. Viaceré práce sa zároveň venovali otázkam dôveryhodnosti influencerov, označovania reklamy alebo schopnosti kriticky posudzovať obsah na sociálnych sieťach.

O víťazoch rozhodovala odborná porota. Video porotu tvorili: Natália Pažická (greenfluencerka), Martina Bolibruchová (Zmudri), Ondřej Hruška (ČT:D). Audio porotu tvorili: Jana Balková (Slovenský rozhlas/STVR), Barbora Okruhľanská a Peter Šebo (Digitálni rodičia), Sláva Grácová (Fakulta

masmediálnej komunikácie UCM v Trnave). Porotcovia hodnotili nielen technickú kvalitu spracovania, ale aj originalitu, schopnosť pracovať so zvoleným žánrom, pochopenie témy, argumentáciu a schopnosť kriticky reflektovať fungovanie influencerov a sociálnych sietí.

V kategórii VIDEO – základné školy získali ocenenie:

1. miesto – Tím MIKI (Katolícka spojená škola sv. Mikuláša, Prešov),
2. miesto – Tím Sudcovia z Instagramu (Spojená škola Svätej rodiny, Bratislava),
3. miesto – Tím Včielky (Evanjelické gymnázium J. A. Komenského, Košice).

V kategórii VIDEO – stredné školy uspeli:

1. miesto – Tím Influenceri Hotelovky (Hotelová akadémia, Košice),
2. miesto – Mária Kovaleva (Spojená škola Svätej rodiny, Bratislava),
3. miesto – Gymnázium Šrobárova, Košice.

V kategórii AUDIO – základné školy získali ocenenie:

1. miesto – Tím Hronkáčsky Insider (ZŠ J. C. Hronského, Šaľa),
2. miesto – Tím Šturcast Pochop (Gymnázium Ľ. Štúra, Zvolen),
3. miesto – Tím Kudlovcast (ZŠ s MŠ Skalité).

V kategórii AUDIO – stredné školy zvíťazil tím TaTri z Gymnázia Trebišovská 12 v Košiciach.

Víťazné príspevky sú zverejnené na YouTube kanáli Rady pre mediálne služby. Každý zapojený tím získal certifikát o účasti, plagát Zodpovedný influencer a individuálnu spätnú väzbu od porotcov. Cieľom nebolo len oceniť najlepšie práce, ale aj podporiť ďalší rozvoj mediálnych a tvorivých zručností mladých ľudí.

Pre víťazné tímy pripravila Rada pre mediálne služby 4. júna 2026 celodenný workshop na Fakulte masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Počas workshopu sa žiaci a študenti stretli s odborníkmi z mediálnej praxe a akademického prostredia, získali spätnú väzbu k svojim súťažným príspevkom a mali možnosť nahliadnuť do fungovania profesionálnych médií. Workshopom ich sprevádzali: Ondřej Hruška (ČT :D), Petr Kopecký (ČT :D), Lukáš Vopršal (ČT :D), Jana Balková (Slovenský rozhlas/STVR), Sláva Grácová (FMK UCM), Martin Graca (FMK UCM).

Program pozostával z teoretickej aj praktickej časti. Účastníci absolvovali modelovú tlačovú konferenciu, diskutovali o princípoch novinárskej práce, pripravovali redaktorské vstupy, nahrávali komentáre a pracovali v televíznych a rozhlasových štúdiách FMK UCM. Vyskúšali si moderovanie pred kamerou, prácu s čítačkou aj fungovanie redakčného tímu. Výstupom workshopu bola aj reportáž, ktorú pripravovali samotní účastníci pod vedením odborných lektorov. Reportáž bude po spracovaní zverejnená na YouTube kanáli Rady pre mediálne služby spolu s víťaznými súťažnými príspevkami.

Súťaž ukázala, že mladí ľudia dokážu citlivo reflektovať aktuálne výzvy digitálneho prostredia a pri vhodnom vedení vytvárať kvalitný mediálny obsah, ktorý podporuje kritické myslenie, zodpovednú komunikáciu a bezpečné fungovanie v online priestore.

C. PARTNERI INICIATÍVY A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

Na realizácii Týždňov mediálneho vzdelávania 2026 sa podieľalo viacero partnerov. Významným partnerom bola Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, ktorá poskytla priestory na realizáciu workshopu pre víťazov súťaže Zodpovedný influencer/Zodpovedná influencerka, zabezpečila dvoch odborných lektorov, ubytovanie pre časť účastníkov workshopu a zároveň venovala vecné ceny do súťaže. Dôležitým partnerom bola aj Kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku, ktorá podporila realizáciu iniciatívy financovaním šiestich workshopov pre zapojené knižnice a zároveň poskytla vecné ceny pre účastníkov súťaže. Vecné ceny do súťaže ďalej poskytli Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku, Martinus, Viac ako NICK, DigiQ, Digitálni rodičia, Impact Games, IPčko, Staromestská knižnica v Bratislave a Jeden svet na školách.

Celkové náklady spojené s realizáciou Týždňov mediálneho vzdelávania 2026 pozostávali najmä z honorárov odborných lektorov a porotcov, organizácie workshopu pre víťazov súťaže, zabezpečenia ubytovania a stravy pre účastníkov, tlače propagačných materiálov a distribúcie metodických balíčkov pre školy a knižnice.

Najvýznamnejšie nákladové položky predstavovali:

Položka	Suma (€)
Honoráre lektorov, školiteľov a porotcov	2100
Ubytovanie a raňajky (lektori a účastníci workshopu)	470
Strava a občerstvenie počas workshopu	450
Tlač plagátov pre školy a knižnice	146
Distribúcia balíčkov pre knižnice	300
Distribúcia cien pre školy	200
Poukážky pre víťazné školy	490
Spolu	4 156

D. KOMUNIKÁCIA A MEDIÁLNE POKRYTIE INICIATÍVY

Aktivity Týždňov mediálneho vzdelávania 2026 boli komunikované prostredníctvom komunikačných kanálov Rady pre mediálne služby a platformy Mediálna gramotnosť+.

Informácie o iniciatíve boli priebežne zverejňované na webovej stránke Rady pre mediálne služby, sociálnych sieťach platformy Mediálna gramotnosť+, prostredníctvom dvoch tlačových správ a špeciálneho vydania newslettera Mediálna gramotnosť+. Komunikácia bola podporená aj prostredníctvom členov platformy Mediálna gramotnosť+, ktorí informácie šírili vo svojich sieťach, ako aj prostredníctvom newslettera Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Súťaž Zodpovedný influencer a workshop pre víťazné tímy boli spracované v reportáži relácie *Zprávičky* vysielanej na detskom okruhu ČT :D.

E. ZÁVER

Druhý ročník Týždňov mediálneho vzdelávania na Slovensku potvrdil, že téma mediálnej gramotnosti dokáže prepájať školy, knižnice, verejné inštitúcie aj jednotlivcov naprieč regiónmi Slovenska.

Za osobitne cenné možno považovať skutočnosť, že viaceré aktivity realizované počas Týždňov mediálneho vzdelávania neostali jednorazovými podujatiami. Spätná väzba od škôl a knižníc naznačuje

záujem pokračovať v overených formátoch aj v ďalších rokoch, rozvíjať nové partnerstvá a vytvárať vlastné aktivity inšpirované iniciatívou.

Týždne mediálneho vzdelávania zároveň ukázali, že knižnice, školy a ďalšie vzdelávacie inštitúcie majú potenciál zohrávať významnú úlohu pri rozvoji mediálnej gramotnosti a kritického myslenia. Práve prepájanie odborných organizácií, zdieľanie metodických materiálov a vytváranie priestoru na vzájomnú inšpiráciu sa ukazujú ako jeden z najväčších prínosov iniciatívy.

Pre Radu pre mediálne služby predstavujú Týždne mediálneho vzdelávania dôležitú príležitosť podporovať rozvoj mediálnej gramotnosti nielen prostredníctvom vlastných aktivít, ale aj budovaním spolupráce medzi organizáciami, ktoré sa tejto téme venujú vo svojich komunitách a regiónoch.